

-1-2-

7386

7386

Ochotnicka Kromska Maria urodzona 17 marca
w roku 1923 w Warszawie.

- W roku 1939 w sierpniu wyjechałam z Łowicza
do siostry - do Stanisławowa - prosto dla wykonywania
pracy ostatnie dni wakacji szkolnych. - Niestety we wrześniu
wybuchła wojna i z przyczyn nie wiadomo zostałam w Stanisławo-
wie. Właśnie wypadkiem nie będę opisywać, bo na owe
wypłknie mnie (wtedy tu w tej chwili o przygotowaniu Ro-
zjan do wschodniej części Polski). W roku 1940 - 13 kwietnia
w mojej siostrze mojej i siostrze Marii jako rodzinę oficerów
i tym samym w pojazdzie naszym "Przejazd" wsiadamy
na pociąg - prędko zabrakło i wyjechać do siebie.

W następnym dniu, które w moim życiu jest jednym
dniem ważnym. W jednej chwili decyduję się jednak z
siostrą razem bez względu na to że Rozjanie w pierwszej
chwili nie chcą się zgodzić na to, chociaż, że poszły
nie do Łowicza. W Łowiczu być razem z siostrą
dwoma i koniec! Wyznawo nas jako już poniedział-

Łam 13 kwietnia w nocy. Siódma była okropna. W jednym wagonie 40 osób - w tym 11 sióstr dzieci - dzień i noc, dzień i noc jada, bez jakiegokolwiek wychożenia na korytarz choćby poza wagon. Do tego wspaniałego - wstrój i jak ludzie żabi, nie wytrzymują nerwowo - awanturki - ciągła jęki kobiet, przez dzieci nie słysząc sobie pracy a łam jak spotkanie - wspaniałe, doprowadzając mnie do bezsilnej ławki ku "Wim" Dale natomiast ani rozpaczy nie miałam żadnej. Dławię? Nie wiem sama.

7386

Była tylko ławki i jęczenie nar ławki.
 Po dniu tygodnia przyjeżdżaliśmy na miejsce - do Krasnodaru - do Salsku - brudnego, okropnego powietrza zamieszkałego przez Kozaków i w niej wsi przez Rosjan.
 Dano naszej krajce - służbę, cudną jakąś stojąc z tym że po wyremontowaniu jej wsi tam zamieszkać. (W id później).
 Tak zaczęło się nasze życie - jeśli to życie nasze można. "Życie w Rosji!"
 Do pracy amozano a w nasie spieni - głośno

wymuszeniu z domu" i nie daniem matce swojej rąk chleba.

Pracowadymy oboje. Młodzi byli rodzajem pracy? Koszenie łąki,
Dowozenie gnoju z stajen, budowanie obór, paszenie owiec,

krów, strzyżenie owiec, jeżdżenie bykami, chleboborkca,
siwym odrucanie śniegu z chłupu, kopanie kartofli, sadzenie

i. t. d. Jedynym sposobem wyjścia ze susza robić na wie-
lesz wyjeździe na to, aby praca odpowiednia dla kobiety, aby
nie. Tracę była męsa a wynagrodzenie b. małe.

To dawni niecierpliwie otrzymałam pierwszy list od Matki.
List pierwszy i ostatni. Kiedy on był dla mnie i co znaczący,

chętnie wspomnieć muszę tylko ten że zdaje się że z dnia zwanego
z tego ~~to~~ jako, że spędził jest dla 17 letniej dziewczyny

bydącej zausze razem z Matką i Ojcem - i naraz
długo wzięcie bydącej odzyskanie od tej najtęskniej

matki, jako jest Matka dla mnie. Wierzę, że nigdy listów
nie było - a o Ojcu do dziś dnia nic nie wiem.

Wiosny jedynak do porostka! Zawsza się jęczy -
ziarna, chłód z wiatrami - dni bardzo nie deszowe.

Tomell nasza łagoda się od burznych, dać porządek

Opłata niema, jest tylko ten niesympatyczny kuzialek, którego
wlepianie - doprowadziło mnie do rąk.

Wstąpiłyśmy dziś zupełnie samotnie do pracy. Dzień w
Kłobrych i ichiśtam pospacer siostry, nie będącej w stanie
dać chleba kawaska, małej naszej Masi, - bo chleba
tego nie było. Całe wyżywienie stanowiła mięska zakuska -
na na wodę i gotowanie. Medycynę Srosem tzw. "supa".

Trzech z dnia na dzień górej wyglądało - nie są one nigdy
dnia w Kłobrych zaibryte, zamieszkiwane wódcą i siostry
z pracy do ustrojonej chłopy i zakąskom to nasze małe
I letnie młodość jak niedziela w "kuchni" przed pieczeniem
i staraniem w ospalich opaci górzkami, które z morderem
swoimi kapinami zbierała cały dzień w lecie polskim.
Kłomanygo i biedachwoie chwała opaci brody domu jak
mama i Maryja myślała z pracy. Nie wytrzymałam
wtedy. Zostałam całą noc. Dało to młodości cierpienie,
za co? Nie mogę się pojąć.

Wstąpiłyśmy dziś bezradnie - dać ciężej pracy, ciężej myśli
w oświeceniu na - jakiejś wielkości w Kłobrych i wiotki

nie było wogóle. — Duszyna się zinnawa; ja wyjeżdżam,
 wyproszę mi samą 0300 klm od siostry — do budowy linii
 kolejowej. Siostra rozpara — jesteśmy pniekonane, że
 nie zadowolimy się nigdy — rozparać nie nie pomaga.

Madzi! Na linii kolejowej pracuje w bygodnie wykaz
 między 24 rona wysszyznanami. Trasa b. ciężka, praca
 ponad moją siłę. Dwa bygodnie wykazuję — na trzech
 tygodniach będę w d. sw. „szpitalu” w „E” piśmie. To bym
 wczuam z powrotem i pracuję dalej. Chocis jest chorą
 w nocz budkę cigge, aby stawać i iść na wagonny
 zmusić piasek, który ~~przejechał~~ przycięto.

-Raz nie wczuam zupełnie. Zdawało mi się, że mi
 wykazujęm duszę. Medno było podbrzyżać mi.
 - była to wpl, że Siostrai ta meta nekaj, i że
 freier wóci nunc, bo im były potrzebne.

To bredz mierzaczek za namową dwóch Solchów -
 była podchorążym - de yduje się nies. //
 w nichliżem - przygotowaniu na to, że Szapiz albo
 nie. Szapizko nam już było jedno!

Lepiej ryzykować niż dalej być. - To drób był a
 więcej niż okropna. Na wagonach w górę, wciągnięci
 w wociel - wymuszeni cieżko, ale niecierpieli bym
 7336
 wiadomy na inny poizgę, było dalej, było przebyć te 300 km.
 To było to by dzień. W końcu przyjeżdżalismy. Radzieli nie
 było końca. Siostra - myślałam - wszędzie. Czy
 można się dziwić?

Ale potrzebny był - koniec z ciężką pracą, jakby nie było
 po powrocie z S. K. U. D., po której wstawałam wymęczona
 za drzwi z zapewnianiem, że jeszcze jej polinę zamyka a narazie
 "Don!". Wstawała i skończyła pracę na linji.

- Siostra - znam te same prace, te same
 warunki - bez końca. Dawało w nogę każdy ją
 pomału. Tyłko wieziony były nasze. Siostra -
 matka Maria i ja wiadomy przed dźwignię naraz
 i wspaniałym. Wspaniałym to w było, recepty i
 bestrokie dni, cudne życie, którego warstwi przed
 stworzeli nie mógł oćnie. Ale zdawało sobie sprawę
 z tego w przedst - dietety za późno!

Wadłochy jericie - są najzłoty i pięknie o amercji.
 Myślenie nie ostep. Wyjście z pod wrażeń by i po sobie
 a tu wadłochy telegram nadany przez wyjąciście.
 Mat w wopku i obok: do drucy - nie różny miary!
 Inneis był jery pensje, że On nie żyje. Ale nie! To
 prawda!

Do pami dnie po telegramie przyjeżdżają dwójka do-
 rębnie z paktu swaspa - i wyjeżdżają po Was!!
 Jednym do wopka! Do obok wopka. I dla do mi
 iż, że dotary pamiessani a samy do z radości. by to
 nie ser? Jednym jak nieprzytome. Wpaku mamy
 papiery zapobiegawcze nas przez generała Tokarskiego
 do b. D. P. do G. S. K. I tak wyjeżdżamy z tego
 raju" że nie w trójce ale teraz w piętkę - wyjeżdżamy
 do Łódki, gdzie przyjeżdżamy nas wopny jak woid
 w obok i jak rodzinę i gdzie są wopny odcian
 pracownicy jako jedna z pierwszych odnotować w
 b. D. P. w trójce i trójce.